

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben Félévre 6 K, negyedévre 3 K — f.
Vidéken „ 9 K, „ 4 K 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint,
az udvarban hátul.

A bécsi üzenet.

Andrássy kijelentése.

Az üzenet hatása.

Mi lesz?

Nincs kibontakozás. gr. Andrássy Gyulát Bécsben elutasították. Elszakadt ezzel az utolsó fonal is. Nyilvánvaló: Bécsnek nem kibontakozás kell, hanem föltétlen meghódolás. Tetőfokra hágott az osztrák államférfiakban a hatalmi őrzöngés s amíg ebből a magyar nemzet ki nem ábrándítja őket, nem lesz igazi nyugalom.

Bécs fenyegetésétől, hogy most már az abszolutizmus, a végtelen nyomor és szenvedés következik: meg nem rettenünk. Hiába gondoskodnak: a nemzet igazából, jusból egy szemernyit se enged. A dolog vége mégis csak az lesz, — előbb, vagy utóbb, az már mindegy — hogy érvényesülnek a nemzeti jogok s elpusztul az a rendszer, mely utjában áll a magyar jogok föltétlen érvényesülésének.

Minisztertanács.

A darabant-kabinet ma délután öt óraker, ugyanakkor, amikor az ellenzéki vezérlőbizottság is tanácskozásra ül össze, minisztertanácsot tart. Báró Fejérváry Géza referálni fog azokról a fölhatalmazásokról, amelyeket részint már megkapott, részint kér. A folyó ügyek során több új fölspáni kinevezést is tárgyalnak. A hivatalos lap ezeket a kinevezéseket legközelebb publikálja.

A visszautasított békeajánlat.

Hetek óta tart már gróf Andrássy Gyula újabb békeajánlása. Kezdődött azzal, hogy Andrássy hosszabb tárgyalást folytatott Pitreich közös hadügyminiszterrel és végződött tegnap az elutasító döntéssel.

Most, hogy megszakad az érintkezés és megszűnnek a további tárgyalások, közzéadják tenni hirtelen a vezérlő-bizottság választát, melynek alapján hajlandó lett volna a kormányt átvenni. A ma délután öt óraker tartandó vezérlő-bizottsági ülésen fogják kimondani azt, hogy a nagyérdemű aktákat a nyilvánosság bírálata alá bocsátják. Hadd lássa az ország, hogy a koalíció vezérei elmentek az engedékenységgel legmesszebb határáig és hogy nem lesz béke, az nem a koalíció mulott, hanem a bécsi körök makaességán.

A király üzenetét, melyet gróf Andrássy Gyula egy hete adott a vezérlő-bizottságnak, amint már a Debreceni Újság

közölte, a következő négy pontban lehet összefoglalni.

1. A koalíció vállalja el a kormányzást.
  2. A hadsereg dolgában kivánt reformokat a szabadelpvüparti kilences bizottság javaslatai alapján életbe léptetik, illetve azokat végrehajtják.
  3. Fogadja el a koalíció a német kereskedelmi szerződést, mert 5 Felsőge a szerződés végrehajtására ígéretet tett.
  4. A kormánynak a király szabad kezét biztosít a belügyi igazgatás terén.
- Látható ezekből, hogy a feltételekből hiányzanak a legfontosabb nemzeti követelmények, azzal pedig, hogy a német szerződés elfogadását kívánják, az önálló vámtérület felállítása is lehetetlenné van téve.

Andrássy itthon.

Andrássy tegnap este a Nemzeti Kaszinóban közölte a király elhatározását a pártelnökökkel. Jelen voltak: Kossuth Ferenc, gr. Apponyi Albert, Darányi Ignác, hr. Bánffy Dezső és gr. Zichy Aladár. Vita vagy tanácskozás nem igen volt. Andrássy a következőt közölte a pártvezérekkel.

„A király a koalíció javaslatát megjegyzés nélkül visszautasította; de megjegyezte, hogy a koalíció még mindig átveheti a kormányt a status quo, vagyis Fejérváryék programja alapján, de minden feltétel és kikötés nélkül.”

Ezt a közlést a vezérek hallgatagon fogadták. A csendet gr. Zichy Aladár törte meg elsőnek, aki azt mondta, hogy még így is át kell venni a kormányt. Az ország ezt is helyeselni fogja, ha csak ismét rendes viszonyokhoz jut.

A többiek nem nyilvánítottak véleményt, hanem azt mondták: „Bizzuk a vezérlőbizottságra!”

Ez volna az a fonal, amely még összeköti a nemzetet, de alig tehető fel, hogy a nemzet valami nagyon törné magát ennek a fonálnak megragadása után.

Bécsi vélemény.

Bécsből jelenti tudósítónk, hogy ott teljesen felülkerekedett a magyargyűlölő osztrák reakció és hogy a koalíció akkor sem jutna kormányra, ha minden feltétel nélkül alávetné magát a királyi akaratnak. A terv ugyanis az, hogy bármi uton visszaállítsák a 67-es többség uralmát és házfel-oszlatással vagy anélkül, választásokkal vagy azok nélkül folytassák Magyarország kormányzását a régi alkotmány formájában. Semmiképpen sem akceptálnak olyan kor-

mányt, melyben az elveit fentartó függetlenségi párt is benne van. Ha a koalíció kijelentené, hogy feltétel nélkül vállalja a kormányt, akkor azt a választ kapná, hogy ez csak úgy lehetséges, ha a függetlenségi párt lemond a közjogi ellenzékéről és elfogadja minden elfentartás nélkül a 67-es alapot. Szóval a végéül az: Magyarországot teljesen letörni és a függetlenségi irányt végleg megfojtani.

Mi lesz ezután?

Lesz, ami volt: Fejérváry-kormány. Azaz olyan kormány, mely fokozottan folytatja a mostani kormány működését. Ebből a kormányból Fejérváry esetleg kiválik, de a rendszer marad. Még formailag nem határoztak, de készen vannak a haditervvvel, melyet a legközelebbi minisztertanácsban fognak megvitatni. Egyelőre fel akarják oszlatni az országgyűlést és az új választásokat csak szeptember végén tartani és az új Házat csak az év vége felé összehívni. Folytatni akarják az akciót a megyék és városok ellen és ezek autonómiájának elnémitása után rendeleti uton — az országgyűlés utólagos jóváhagyása reményében — ujoncozni és adót szedni. Mindezt a törvényekre való hivatkozással és a rend nevében s koránstsem az igazi néven. A fokozott folytatólagos rendszert elsősorban a főváros fogja megérezni, mert még a hét folyamán megindulnak az erélyes rendszabályok a fővárossal szemben és a hét végére alighanem már szerencsésük lesz az első királyi biztoshoz Némethy Károly miniszteri tanácsos vagy Rudnay Béla főkapitány személyében.

A főváros rendszabályozása.

Kristóffy József belügyminiszter a fővárosi közgyűlés legutóbbi határozatát, hogy az önkéntes adókat bírói letétbe helyezi és ezentul állami adót nem fogad el, a legmagasabb fokú renitenciának minősíti. Eljárása a béketárgyalásokra és a polgármester nevének halálára való tekintettel szünetelt, de most újra megakarja indítani és csak a minisztertanács jóváhagyását várja. Terve az, hogy sürgősen bekéri és megsemmisíti a főváros határozatát és egyidejűleg utasítja a polgármestert, hogy most már 24 órán belül szolgáltatassa be az önkéntes adókat. Erre való tekintettel Márkus József főpolgármestert, aki szabadságon van és semmiképpen sem akar már a mostani kormány alatt szolgálatot teljesíteni, állásából fölmentik. Halmos János polgármester és Mataska Alajos alpolgármester nyugdíjazásukat kérik. A kormány királyi biztost küld, akinek egyetlen feladata lesz új főpolgármestert választatni. Ez az új főpolgármester sorra fel fogja függeszteni a tisztviselőket, míg olyan akad, aki a belügyminiszter rendeleit végrehajtja. Ezt az eljárást azért választották, mert a főváros polgármesterét nem lehet egyszerűen helyettesíteni. Kleh István holnap, kedden délután öt órára kerületközi értekezletet hívott össze a tisztviselők biztosítása tárgyában.

Gazdasági eszközök, konyha berendezési tárgyak, épület és butor vasalások, összes iparághoz tartozó szerszámok, legolcsóbban beszerezhetők: **Bészler és Dávid** vaskereskedőknél Debrecen, Piacz-utca 7. szám

Bécs diktál.**A bécsi politika műhelyéből.****Teljes megadást követelnek.**

Bécs, február 5.

A király megmondta tehát gr. Andrássy Gyulának, hogy a koalíció propositióit nem fogadhatja el. A válasz kétségtelenül meglepetést keltő. Az ellenzék vezérő-bizottsága elment az engedékenységek legvégső fokáig. Miatta valósággal meghasonlás tört ki a függetlenségi és negyvennyolcas-párt kebelében, amely csak a nyílt kérdést várta, hogy ugyanolyan nyíltan fölléphessen ellene. A veszedelem egyelőre elmult. Az uralkodó intransigens maradt, a vezérő-bizottság feltűnő engedékenységet is kevésre becsülte.

Amde kérdés, vajjon ezzel valóban és végleg megszakadt-e a tárgyalás fonala, sok izgalommal küzdő országunk és Szent István koronájának ez idő szerinti fölkenet viselője között. A Debreceni Ujság — kitűnő forrásból eredő információja alapján — szombaton jelentette már, hogy a felség Andrássy Gyula grófnak elutasító választ fogadni. Értesülésünk ismét bevált. — Ugyanakkor az előkelő bécsi forrásunkhoz fordultunk, amelynek ezt a jelentésünket köszönhetjük megkértük, mondja el, milyen mérvű tulajdonképpen a szakadás, amely a vasárnapi audiencia folyamánaképpen beállt.

Hangsúlyozzuk, hogy Andrássy audienciáját megelőzőleg fogadta munkatársunkat ez az előkelő osztrák államférfi.

— A lapok s itt nem tesznek különbséget bécsi és magyar lapok között — közölte forrásunk munkatársunkkal — azt a hírt közölték, hogy a felség elnöklése mellett szombaton délután közös minisztertanács volt a Hofburgban. A lapok hozzátették, hogy a tanácskozást a magyar válság, illetve Andrássy grófnak a koalíció részéről hozott propositiói tették szükségessé. Konstatáljuk mindenképp, hogy nem volt formális koronatanács. Még csak a király elnöklése mellett tartott minisztertanácsnak sem tekinthető. A felség egyszerűen együttes kihallgatáson fogadta a három minisztert. A felség a dolgozó szobájában fogadta Goluchowskit és Burián minisztereket s velük beszélgetést, eszmecsere-t folytatott s a tanácskozás érdeméről hallgatnom kell.

A közös miniszterek a tanácskozás, illetve maradjunk csak a helyeseb eszmecsere kifejezés mellett, szóval az eszmecsere végével biztosan tudták, hogy az uralkodó ma milyen választ ad gróf Andrássy Gyulának. Nem vetem el a súlyot, ha azt állítom, hogy e válasz, bár a király ő felségének utolsó szava, mégsem utolsó szó, amely a válság megszüntetését célzó tanácskozások és tárgyalások során elhangzik. A válasz elutasító témája mellett is nem föltétlenül elutasító. A koalíció egyéniségéből, fel-fogásából, hangulatából — sőt tempera-

mentumos magyar urakról lévén szó — vérmérsékletétől kell függővé tennünk, hogy a vezérő-bizottság vezető tagjai mit olvasnak ki belőle. Teljesen önkéntől függ, vajjon a választ olyannak tekintik, amely a további tárgyalások megszüntetését vonja maga után, vagy olyanok, amely különösen megokolásánál fogva is kívánatosá teszi, hogy a helyzet súlypontja a koalíció-körök újabb konzideráció tárgyává tétessék.

Márk Endre a közigazgatási bizottság ellen.

Debrecen, febr. 6.

A városi közigazgatási bizottság tegnap délután tartott rendes havi ülésének volt egy érdekes tárgya. Márk Endre városi bizottsági tagnak — aki erre az évre kiharadt a közigazgatási bizottsági tagok sorából — felelőzése, mely szerint a legfelsőbb közigazgatási bizottságot kéri, hogy Debrecen város közigazgatási bizottsága január havi ülésének összes határozatait semmisítse meg, miután az 1906. évre e bizottságba a közgyűlés olyan tagokat választott be, a kiknek városatyává történt megválasztásuk ellen felelőzést adott be s a kik végleg igazolva nincsenek.

A közigazgatási bizottság Márk Endrét felelőzésével elutasította azzal az indokolással, hogy Márk Endre a felelőzésre nem jogosult.

Az ülésen jelen voltak: Kovács József polgármester elnöklése alatt Vecsey Imre főjegyző, Király Gyula, Bészler Károly, dr. Magoss György t. főügyész, Acél Géza, Csányi Viktor, Latinovics Mihály, dr. Várady Gábor kir. ügyész, Fauszt Elek, Szabó Kálmán országos képviselő, dr. Fejér Ferenc, dr. Tüdös János, Márton Imre, Kiss Albert, Jámor János, Illés Gyula jegyző stb.

A közigazgatási bizottság d. u. 3 órakor tartotta rendes havi ülését, a melyen első sorban a polgármester havi jelentését olvasták fel.

A polgármester jelentésének tudomásulvétele után Márk Endre bizottsági tag felelőzésére került sor. Márk Endre a közigazgatási bírósághoz terjesztett elő felelőzést a közigazgatási bizottság ez évi január 5-iki ülésének ösmert határozatai ellen. A panasznak az a lényege, hogy a bizottságban olyan tagok is vettek részt, mint 1906. évre választott bizottsági tagok, a kiknek mandátuma meg volt felelőzve, e miatt a közigazgatási bizottsági ülésen nem szerepelhetek s határozatok hozatalában részt nem vehetnek. A felszólamlást a bizottság annak a jelentésével utasította vissza, hogy arra Márk Endre sem nem érdekelt — sem nem jogosult.

Hasonló indokolással utasította vissza a bizottság Márk Endrét egy másik felelőzést, a mely az albizottságok megalkotása ellen szólt.

Érdekes, hogy a Márk Endre beadványának a közigazgatási bírósághoz való felterjesztése mellett foglalt álláspontot Dr. Magoss György városi t. főügyész, valamint dr. Várady Sándor kir. ügyész, akik azt hangoztatták, hogy itt tényleg olyan eset áll fenn, nem lévén igazoló választmányunk, mely a legfelsőbb közigazgatási bíróság döntését provokálja.

Dr. Fejér Ferenc érdemben nem kíván a fenforgó esettel foglalkozni. Itt most csak arról van szó, jogosult-e Márk Endre, vagy nem a közigazgatási bizottság útján terjeszteni fel felszólamlását. Szerinte nem jogosult.

Dr. Fejér Ferenc indítványát pártolják Márton Imre, dr. Tüdös János is, azt lejtgetve, hogy Márk Endre erre nem jogosult.

A bizottság végül dr. Fejér Ferenc álláspontjára helyezkedett. Ezután a rendes havi szakjelentéseket vették elbírálás alá.

A VÁROSHÁZARÓL.

Debrecen katonasága. Az elmúlt hóban Debrecenben volt cs. és kir. katona 1764 ember, honvéd katona 916 ember. Ugyancsak e hónapban Debrecenben volt elszállásolva a debreceni kormánybiztosság rendelkezése 4 század nagyváradi cs. és kir. katona.

Debrecen rendészete. Kovács József polgármester havi jelentése szerint az elmúlt január hóban a rendőrség letartóztatott emberölésért 1 egyént, lopásért 4, személyes szabadság megsértésért, (ez a debreceni adminisztrátor elveretésének következménye) 13, váltóhamisításért 2, kihágásért 202 egyént. Ezek közül 20 egyén a kir. ügyészségnek adatott át s a rendőrség 202 egyént büntetett meg. A rendőrfőkapitányság 48 esetben adott iparendélyt vagy iparigazolványt s ezen a címen 570 korona folyt be ipariskolai célokra a város kasszájába.

Az adózó Debrecen. Faust Elok pénzügyigazgató a közigazgatási bizottság tegnapi ülésén terjesztette elő az adóprés január havi működéséről szóló jelentését. Eszerint egyenes adóban befolyt 27,780 korona, amely a múlt év január havinál, 80,471 koronánál 52,741 koronával kevesebb. A hátralék, amely most 2,331,065 korona, a múlt év január havi hátraléknál 951,688 koronával több. Hadmentességi díjat nem fizettek be január hóban. Bélyegjövődékben, a vármegye fogyasztását is beleértve, 67,418 korona, jogilletékben 8834 korona, díjjövődékben 881 korona. Dohányjövődékben, a vármegye fogyasztásával együtt 128,217 korona. Fogyasztási és italdobban 25,000 korona folyt be. A pénzügyigazgató saját hatáskörében I sa minisztérium felhatalmazása alapján ugyancsak egy esetben engedélyezett fizetési halasztást.

A január 2-iki eset és a közigazgatási bizottság. A tegnapi bizottsági ülésen a sok szürke jelentés közt nyoma akadt a Debrecenben január 2-án lefolyt zavargásnak, a darabant főispán elveretésének is. A polgármester jelentésében szó esett a kormánybiztosság kiküldetéséről s 13 debreceni egyén ebből folyó letartóztatásáról, rendőrtisztviselők felfüggesztéséről és egyelmi vizsgálatok elrendeléséről. Száraz modorban, a többi jelenteni valók közé ekelve jelentette ezeket az ügyeket s a bizottság tagjai egy szó észrevétel nélkül tudomásul vették, úgy summásan, a többi jelenteni valókkal. Aki hallotta, nem is gondolta volna, hogy azok az események nem is régen hetekig tartották izgalomban a debreceni közönséget.

Házfelosztás küszöbén.**A király manifesztuma.****Elodázzák az új választásokat.**

Bécs, febr. 5.

Báró Fejérváry Géza a felség utasítása alapján elkészítette a manifesztumot, a melylyel az uralkodó a tavaly egybegyűlt parlamentet már a legközelebbi időben feloszlatja. A királyi manifesztum ma még Bécsben fekszik a kabinet-irodában, már rajta van a miniszterelnöki ellen-

Megnyílt.

Az ujonnan épült Fischer-palotában a legmodernebb cipőüzlet — ahol saját készítésű cipők a bevéselt szabott árak mellett dus választékban kaphatók. — Kérjük a szives meggyőződést.

ELFENBEN és KLEIN.**Megnyílt.**

jegyzés is, csak a dátum hiányzik róla s a felség aláírása.

A házfelosztás nem fenyegetőzés, kész valóság. Akármilyen újabb proposíciókkal lépne is az uralkodó elé akár a koalíció, akár más pártállású politikus, a *mig* a koalíció a mai formájában fönnáll, vagy a *mig* a felségjogokat érintő álláspontját kifejezetten nem módosítja a királyi kívánsághoz képpent, addig nem változtatnak a már megállapított taktikán, a melynek kezdete: a parlament felosztása.

A manifesztum a parlament felosztását azzal okolja meg, hogy a mai összeállításában nem alkalmas a békes munkálkodásra. De mert az ország hangulata is fölötté izgalmas, az uralkodó nem tartja alkalmasnak az időt arra sem, hogy az új választásokat elrendelje. A kiütött éles konfliktust a manifesztum nem a nemzet és a korona összeütközésének tekinti, hanem a mai parlament és a korona közötti differenciáknak. Az uralkodó hivatkozik arra, hogy az 1867. évi tizenkettedik törvény-cikkbe lefektetett kiegyezési törvényt a korona föltétlenül megtartotta. A nemzet is megtartotta, de a mai parlament az, — a manifesztum szerint — a mely ezt a törvényt megtartani nem hajlandó.

A felosztás időpontja egyelőre nincs megállapítva. De az eddigi dispoziciók szerint február második felében történik meg. Az új választások iránt, ismétlem, nem intézkednek.

SZÍNHÁZ.

A mai előadás. Ma este a Dolovai nábob leánya című színmű kerül színre. Szentirmayiné szerepét, mint vendég, Szabados Paula, a színiakadémia végzett növendéke játssza.

A népszínművek. Heteken keresztül híre sincs a színház műsorában a népszínműnek. Az, hogy a modern színműírás áramlata nem sok ügyet vet e műfaj felé, még nem ok arra, hogy a színházak vezetősége — special a miénk — elhanyagolja a népszínműveket. Ha nics új, van sok régi jó darab. Ezek felelevenítését nem venné zokon a közönség.

A debreceni országos diák-kongresszus.

Az akadémiái ifjuság előkészületei.

Debrecen, febr. 6.

Nem egyszer irtunk már arról, hogy az országos diák-kongresszust ez idén márciusban Debrecenben fogják megtartani. Az akadémia ifjusága tegnapi ülésén, amelyet Papp László főiskolai szenior elnöklete alatt tartott meg, jobbra ezzel foglalkoztak. Előbb a Szilágyi Dezső lemondásával üresedésbe jött zászlótartó szerepét töltötték be. A zászlótartó Adamkovics Nándor lett, aki a szokásos esküt le is tette.

Azután áttértek a diák-kongresszus és a vele kapcsolatos ünnepekre. Régebbi,

előkészítő intézkedések nyomán kimondták, hogy a kongresszust egybekötik Kossuth-serleg ünnepélyvel, vivő-versenyyel, gyors vivő-versenyyel, hortobágyi kirándulással s egy nagyobb szabású tánc-estélyivel is.

Ezután megválasztották az egyes bizottságok elnökeit. A választás eredménye a következő: A központi bizottság elnöke lesz H. Kiss Pál, a Kossuth serleg-ünnepély bizottságának elnöke: Kocsis János. Sajtó bizottság elnöke Kuthy Sándor. Az igazoló bizottság elnöke Schenk István. A hortobágyi kirándulást rendező-bizottság elnöke Somogyi József. Fogadó bizottság elnöke Wolafka Nándor. Ismerkedő estély elnöke Baróthy István. Eszaki bizottság elnöke Uj Sándor. Gazdasági bizottság elnöke Kövér Béla. Kocsirendező bizottság elnöke Janka Dezső. Bankettrendező bizottság elnöke Jóljárt István. Bálrendező bizottság elnöke Szilágyi Jenő. Felkérő bizottság elnöke Szalay Zoltán. Vivőverseny rendező bizottság elnöke Eriöz Ernő. Gyorsíróverseny rendező bizottság elnöke Zöld József. Az estély-rendező bizottság elnöke Göbel Károly.

A bizottságok megalakítása ügyében az elnökök intézkednek s ha ez megtörtént, lelkesedéssel kezdenek az előkészületekhez.

Az izraeliták templomát feltörték.

Rombolás az imaházban.

Feltört perselyek.

Debrecen, február 6.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap újabb vakmerő betörés történt, mely különösen az izraeliták körében keltett méltó megdöbbenést.

Az éj folyamán ugyanis az izraeliták Deák Ferenc-utcai szép, díszes gót és arab stílusban épült templomába gonosztevők erőszakkal behatoltak s azt kirabolták.

Az elvetemültek, akik előtt még az imaház sem volt szent, az összes perselyeket feltörték s tartalmát kiürítették. Ezzel még nem érték be, büntényüket tetézték, hogy romboltak. Az oltár közelében levő kandelábert kitörték s ezzel neki estek az oltárnak, azt összerongálták. Majd az előimádkozót, hol a tóra szokott állani, vették ostrom alá s ezt is összezesték.

Pusztításukkal tetemes kárt okoztak, nem is számítva azt a kárt, amelyet a perselyek kirablásával a szegényeknek tettek.

A vakmerő betörésről tudósítónk az alábbiakban számol be.

A városban napok óta egyik szenzációs esemény a másikat követi, mely a politikai események mellett is bőséges anyagot nyújt a szenzációkra éhes közönségnek. Megrázó családi drámák mellett az öngyilkosságok gyors egymásutánja következett. Az egyiket még el sem felejték, máris újabb támad.

A szenzációk változatában, úgy látszik, hogy most a betörések sorozata következik. A városban vakmerő betörők működnek, a kiket semmiféle veszély nem riaszt vissza a bünténytől.

Az éj folyamán ismét működtek a betörők. Ezúttal az izraeliták templomát törték fel és rabolták ki. *Ejjel lefeszítették a templom ajtó vasrácsát, betörték az üveg-táblát s a támadt nyíláson behatoltak.*

Három perselyt feszítettek fel és üritettek ki. Hogy mennyi pénz volt benne, senki sem tudja. De tekintve az izraeliták szent célok iránti áldozatkészségét, ezer koronára tehető az összeg, amit elvittek.

A perselyek feltörése után az oltár ellen fordultak. Ennek feltöréséhez egy gázsöveget alkalmaztak, melyet egy általuk eltört kandeláberből vettek ki. Azután az előimádkozóban a tóra-szekrényt is próbálták feltörni, de nem sikerült. A kárt megállapítani eddig nem sikerült.

A betörésről Törös Mihály házmester a következőket mondotta: *Ejjel lefekvés előtt, úgy 10 óra után rendesen körül szokta járni a templomot. Minden ajtót megvizsgált, hogy nem-e feledte el becsukni. Ez estén is hasonlóan járt el, de semmi különöst nem talált.*

Reggel korán kelt s egyéb dolga miatt csak a délutáni órákban ért rá ismét körülnézni a templomot. Körülbelül fél három volt, mikor a templomba lépett. Meglepetve látta, hogy ott minden fel volt forgatva. Rémülete fokozódott, mikor a feltört perselyeket is meglátta. Sietve értesítette a hitközségi jegyzőt, Burger D. Józsefet, a kívül aztán együtt újból szemlét tartottak a templomban.

Hosszas keresés után ráakadtak, hogy a betörők hol hatoltak be a templomba. A főhomlokzat városfelőli ajtójának vacsirádjai és ablaka ki volt törve. A betörők ott mentek be és ott is távoztak.

Burger D. József sietve értesítette az esetről a rendőrséget, a hol a vizsgálatot megindították. A betörés híre gyorsan terjedt el a városban s az esteli órákban mindenféle erről beszéltek.

UJDONSÁGOK.

* **Eljegyzés.** Pásztor Sándor és neje sz. Kiss Julianna nagy műveltségű és szép leányát, Mariskát eljegyezte losádi báró Györffy Miklós Szilágyosmlyórol. Az eljegyzéshez a rokonok és jó barátok szefencsőkívánatai fűződnek.

* **Élet és halál.** Debrecen város kül-és belterületén az elmúlt hóban született 226 gyerek s elhunyt 174 egyén. A szaporulat tehát 52.

* **Dr. Szalay Béla állapota.** Dr. Szalay Béla kerületi orvos, a kit tudvalevőleg a dr. Sárváry Gyula halála alkalmával baleset ért, még mindig betegen fekszik. Sérülése, az inszakadás sokkal súlyosabb, mint ahogy az első percekben hitték. Orvos-barátai, akik gyógykezelik, Szalay dr. lábát végig gipszbe tették s bizony még időbe kerül, amíg állapota annyira javul, hogy elhagyhatja betegágyát. Hogy a dr. Szalay Béla állapota milyen széles körben képezi érdeklődés tárgyát, semmi sem bizonyítja jobban, mint a látogatók igen nagyszáma.

* **Halálozás.** A következő gyászjelentést vettük: A fájdalom legmélyebb érzetével tudatjuk a legjobb férj, sógor és rokon, néhai Deli István vendéglős élete 39. évében folyó február hó 5-én, hajnalban hosszas szenvedés után bekövetkezett csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei folyó február hó 6-án délután 3 órakor fognak a Nyugoti-utca 42. számú gyászháztól a Nagytemplomban tartandó ima után a Kossuth-utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtelre az elhunytak jó barátait s általában a bánatunkban igaz

Nem hiszi!? próbálja meg.

DEBRECEN, Plac-utca 61. szám alatt.

Mit? Hogy

Gerónél

mily bámulatos olcsón lehet mindenféle férfi és fiuruhát vásárolni.

Az újonnan épült 3 emeletes Fischer palotában, Szent-Anna-utcával szemben

részvétellel osztozókat fájdalomtól telt szívvel meghívjuk. Debrecen, 1906. február hó 5-én. Özvegye: Deli Istvánné Szepessy Sárka. Testvérei: Igaz Istvánné Deli Juliánna. Deli József. Sógorsága: özv. Szepessy Sándorné családjával. Pece Jánosné Szepessy Juliánna. Szatmáry Istvánné Szepessy Mária családjával. Nagy Bálintné Szepessy Eszter, Danisovszky György nejjével Szepessy Zsuzsánnával és gyermekeivel. A temetést Kernáts „Kegyület” temetkezési intézete rendezi.

* Kávésok, vendéglősök mulatsága. Február hó 22-én lesz a vendéglős, kávé ipartársulat és a pincér betegsegélyező pénztár közösen rendezendő mulatsága, amelyre a meghívókat ma boesátják ki. Tekintve, hogy a mulatság előkelő színvonalon álló, zártkörű lesz, a kik tévedésből meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, tegyenek jelentést akár egy levelező lapon a rendezőbizottság irodájához (Piac-utca 29).

* Debrecen közegészségügye Dr. Varga Emil tb. helyettes főorvos jelentése szerint az elmúlt január hónapban sokkal kedvezőbb volt, mint az elmúlt decemberben. Járványos betegségek közül a tüdőgümőkór pusztított legnagyobb mértékben s e betegségben 29-en hunytak el egy hó alatt. Szórványosan hasihagymázban, kanyaróban és orbáncban fordultak elő megbetegedések. A Vigkedvű Mihály-utcai elemi iskola 3 osztályát kanyarójárvány miatt bezárták.

* A Csokonai-kör felolvasó ülése. A Csokonai-kör f. hó 10-én, szombaton délután tartja harmadik felolvasó ülést, amely január hó 10-én közbejött akadályok miatt elmaradt. A közönség bizonyára kellő érdeklődést fog tanúsítani a változatos műsor iránt, a melyben lesz értekezés Kardos Alberttől, elbeszélés Sipos Bélától, költemény ifj. Vályi Nagy Gusztávtól és Homonnai Alberttől. Homonnai, a ki a nagyváradi Szigligeti-társaság tagja, abból az alkalomból jön át Debrecenbe, hogy február 11-én mutatja be a városi színház „Az ifjú Csokonai”-t, a szerzőnek a Zilahy-féle pályázaton első helyen jutalmazott darabját.

* Tegnap halottak. Az anyakönyvi hivatalhoz tegnap a következő halálozásokat jelentették be: Özv. Daru Istvánné ev. ref. 80 éves, Szőke Zsuzsanna ev. ref. 9 éves, Tóth Rebeka ev. ref. 72 éves, Horváth Józsefné ev. ref. 63 éves, Dézsi Istvánné ev. ref. 72 éves, Spitz Ignácné izr. 61 éves, Szabó Ferenc ev. ref. 6 hónapos, Kozák Gyula g. kath 9 hónapos és Deli István ev. ref. 38 éves.

* A jogász ifjuság nagygyűlése. Népes gyűlést tartott tegnap a jogász ifjuság Somossy József elnöke alatt. A nagygyűlésnek első tárgya a múlt félévi egyesületi tisztviselők lemondása volt, amit a közgyűlés elfogadott. Áttértek aztán az új tisztviselők megválasztására, megalakították a jogász segítő egylet és a jogászképzőkör tisztikarát. A jogász segítő egyletben. Elnök lett H. Kiss Pál. Főjegyző Göbel Károly. Pénztárnok Vásári István. Könyvtárnok Súranyi Sándor. Aljegyző Vinnay Géza. Választmányi tagok III. évről Mező Sándor. Somossy József. II. évről Ericz Ernő, Sárváry Jenő. I. évről Szalay Zoltán, Tatay Zoltán. Jogászképzőkörben: Elnök lett H. Kiss Pál. Főjegyző Liedermann Henrik. Titkár Takács Andor. Pénztárnok Domokos József. Ellenőr Gyikó Ferenc. Aljegyző Megyeri Lajos. Könyvtárnok Ador Dániel. Választmányi tagok III. évről Göbel Károly. II. évről Sáfár László. I. évről Spiczler Sándor. Aztán szűkebb értekezletet tartott a

jogász ifjuság H. Kiss Pál elnöke alatt. Az értekezleten két nagyfontosságú tárgyat beszéltek meg, az első volt a régen tervezett jogász-kör ügye, a második pedig a Széplaki ünnepély rendezése — melyet a debreceni akadémia első jogtanára Széplaky Pál emkére rendez a jogász ifjuság — mindkét ügyben bizottságokat küldött ki a nagygyűlés, akik előkészítsék a jogász-kör megalakulását s a Széplaki ünnepélyt. A vigalmi bizottságot alakították meg s ezzel a gyűlés véget ért.

* A homok-kerti olvasó-egylet közgyűlése. Folyó hó 4-én tartotta a homok-kerti ref. olvasó-egylet évi rendes közgyűlését Harsányi Gusztáv kir. törvényszéki bíró elnöklésével. A tárgysorozat első pontja az egylet anyagi helyzete volt. Pontos és lelkiismeretes leltári kimutatás szerint az egylet anyagi ereje a következő: Rendes tagja van az egyletnek 139, pártoló tag 16, alapító 5, összesen 160 tag. Ingóságainak értéke 792 K 25 fillér. Készpénze a takarékbba elhelyezve 332 K 73 fillér. Tagsági hátralék a múlt évről 178 K 50 fillér. Összes vagyon 1303 korona 48 fillér. Könyvtári állomány 269 műszám 323 kötetben. Az elnök által előterjesztett és számadatokkal igazolt kimutatást örömmel vette tudomásul a közgyűlés. Jánosi Zoltán lelkész, mint az egylet által kiküldött „Otthon szerző bizottság” elnöke a bizottság által kidolgozott javaslatot terjesztette a közgyűlés elé. A közgyűlés a javaslatot, mely az állandó otthon szerzésére vonatkozik, Kóvér Gyula és Deák Ferenc ellenindítványának mellőzésével egész terjedelmében elfogadta. A közgyűlést Harsányi Gusztáv elnök buzdító és lelkesítő beszéde zárta be.

* Kivándorlás Debrecenből. A bejelentő hivatal értesítése szerint az elmúlt évben Debrecenből 66-an vándoroltak ki Amerikába. Ezeknek csak nagyon elenyésző csekély része volt debreceni születésű, leginkább idegenek s többnyire iparos segédek voltak. A kivándoroltak közt 8 gyermek és 20 nő volt.

* A kollégiumi könyvtár kéziratgyűjteménye megint értékes, irodalomtörténeti fontosságú ajándékokkal gyarapodott S. Szabó József főgimnáziumi tanár úr jóvoltából. Szépirodalmi írások közül Baksay Sándor, Beöthy Zoltán, Bokor József, Fejes István, Lévy József, Lőrinczy György, Ponorai Török Emil becses kéziratok gazdagították az idővel nagyjelentőségűvé hatalmasodó gyűjteményt. Legkiválóbb egyházi írások közül tízenegyznek a munkája, különösen az új énekes könyv körül forgó vitája került a kollegium birtokába. Balogh Ferenc, Kiss Áron, K. Tóth Kálmán, Szentpétery Sámuel, Kun Bertalan is szerepel több-kevesebb kézirattal. Egy század múltán fontos történeti forrásművekké válnak ezek a levelek, dolgozatok. A könyvtár igazgató-sága hálás köszönetet mond a nemessajándékozónak.

* A kórház betegforgalma jan. hóban a következő volt: A létszám január elsején 268 beteget jelzett. Elbocsájtott a kórház gyógyultan 388 egyént, meghalt 19 s február hó elsején maradt 352 beteg.

* Elfogott besurranó tolvaj. A Széchenyi-utca nagy riadalmat okozott Horga Jánosné elfogatása. A csavargónó ugyanis beosont a 8. számú házba, hol Rosenberg Hermann kereskedő lakik. Óvatosan felnyitotta az előszoba ajtaját s az ott talált kuffert felfeszítette. A tartalmát sietve göngyölte össze s éppen távozni készült, mikor váratlanul meglepték. Horga Jánosné el akart menekülni, de a zajra összefutott nép elfogta. Átadták a rendőrségnek, hol lezárták.

* Sikkasztó hetes. Tegnap délután Altberger Sámuel szomszédjának a hetesére 13 koronát bízott azzal, hogy azt vigye el Luci Ferencnének. A hetes azonban a pénzzel megugrott. A rendőrség körözi.

* Elveszett. A kereskedelmi alkalmazottak szakegyesülete táncestélyén egy angyal krajcárokból összerakott karperec, mely az elvesztőnek becses emléket képez, és egy selyem sawl elveszett. Kérik a szives megtaláló ezeket Boros testvérek urakoz beküldeni.

* Az álarcos-bál nyertesei. A vasárnap esti álarcos-bálon a rendezőség a különböző álarcosok közt díjat osztott ki. Első díjat 12 kor. Balogh Erzsike (legszebb álarcos), 2-ik díjat 10 kor. Schneider János (legszebb álarcos férfi), 3-ik díjat 8 kor. Kovács József (a legkomikusabb), 4-ik díjat 7 kor. Kovács Eszti (leggroteszkebb), 5-ik díj 4 kor. Turcsák Gábor (a legügyesebb), 6-ik díjat 3 kor. Mihályi István (a legnyurgább), 7-ik díj 2 kor. Fekete Mariska (a legszerényebb nő), 8-ik díjat 1 koronát Rontka József a legszerényebb férfi álarcos nyerte el.

* A Központi bank üzleti forgalma oly hatalmas arányokat öltött, hogy az igazgatóság elhatározta, miszerint a szombati befizetéseknek a közönség kényelmére három pénztárt állít fel. Vidéki felek kedden délelőtt is befizethetnek. 1906. május 1-től a Marossi Gizella szomszédos helyisége a Központi bankhoz csatolatik.

* Hol keretessük képeinket? Lám Sándor üveg- és porcellán-üzletében. Hatvan-utca sarkán. Csinos képkeret lécek. Olcsó árak.

Szives tudomásul!

A n. é. közönségnek becses tudomására hozom, hogy a

Kernáts-féle „Kegyület”

temetkezési intézetet a fennálló szerződés értelmében üzletvezetői minőségemben s úgy is, mint özv. Kernáts Gyulánének egyedüli végrendeleti örököse tovább folytatom s a midőn ezt a n. é. közönség b. tudomására hozom, az üzlettel szemben eddig tanúsított nagybecsű pártfogását megköszönve, azt továbbra is kérem. — Kiváló tisztelettel:

Vetéssy Mihály,

Kernáts „Kegyület” temetkezési intézet Kossuth-utca 19.

A „Hungaria” kávéházban minden nap zene-estély.

* Remek színházi sálak, bálí keztük, harisnyák, legyezők legolcsóbbak Barthánál, főtér.

* Szülők figyelmébe! A járványok idejében nem ajánlhatjuk eléggé a családok csoportos fényképezését. Együtt a Gondy és Egy céget, mely ily speciális felvételekre a legnagyobb műteremmel és páratlan gépezettel rendelkezik, Siessünk ott — szent Anna-utca 5. sz. — mielőbb megjeleni, nehogy a pótolhatlan mulasztás vádja érje a gondos családapát. A képek kabinetből 1 négyzetméterig nem nagytással, hanem directe géppel vétetnek.

* Vasalt és selyem-bársony, plüsch, Mesalin, Luisian, Duchess, Caffi, atlas minden színben Barthánál kapható.

* Tudomásul!! A világhírű szabadalmazott „John”-féle telet gőzü gyorsmosó géppel e hét folyamán, azaz február 8-án délelőtt 9-12 óráig próbamosást rendeztetek, mely alkalomra az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívom. II., Eötvös-utca 6. Veréb Lajos.

* Már csak rövid ideig tart a Blattner Gyula üveg- és porcellán-üzletének végkiürítése. Ezen páratlan körülményt, mint a vételre igen kedvező alkalmat ajánljuk olvasóink és a nagy közönség szives figyelmébe.

Czipőket

vásároljunk a cipő király **Tolnai Dániel** cipőáruházban, Debrecen Piac-utca 49., közvetlen Neumann M. ruhaüzlete mellett. Csakis elsőrendű cipőárak jutányos árak mellett. — A cégre tessék figyelni! ***

• *Orepe de ohine*, Löberti, Mouslin, Chiffon, Plisséfodor, gázzsalag minden színben Bartha üzletében.

• A híres Hajdusági bajuszpedrő, csodahatását külföldön is elismerik, mert bajusznövesztő hatása meglepő gyors. — 1 doboz 50 fillér. Kapható Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél, Debrecen, Kossuth-utca 8. sz. „Aranyegyszarvu” gyógyszerészernél.

• Próbálja meg a „Gyöngy” illatosmosdó szert, mely az arcot örök ifjává teszi, kizárólag Barthánál.

A békekisérlet meghíusulása.

Reménytelen politikai helyzet.

Bécsben készülnek az abszolútizmusra.

— Éjjeli távirat. —

(Saját tudósítónktól.) A vezérőlbizottság tegnap délutáni ülésében kimerítően betárgyalta az egész békeakciót egész a király utolsó elutasító izenetéig. Most már nyilvánosságra hozza a nemzet előtt a tárgyalások egész menetét.

Ebből világos, hogy a koalíció ajánlata az egész magyar nemzethez méltó volt. Elmentek a legmesszebb határokig az ajánlatokban, anélkül azonban, hogy a nemzeti követelésekből bármit is feladtak volna. A király pedig egész egyszerűen, minden bővebb indoklás nélkül visszautasította a békeajánlatokat.

Hogy mi lesz, azt senki meg nem tudja mondani. Bécsben erősen készülnek az abszolútizmusra.

Tudósítónk a következőket jelenti:

Budapest, febr. 5. A vezérőlbizottság ma délután 5 órakor ülést tartott Kossuth Ferenc elnöklete alatt, amelyen Zichy Jenőt kivéve mindannyian jelen voltak. (Zichy Jenő tudvalevően Amerikában van.)

A vezérőlbizottság elhatározta, hogy nyilvánosságra hozza a béketárgyalások minden fázisát.

A király első üzenete.

Nyilvánosságra hozzák első sorban is a király első üzenetét.

A király e szerint felszólította a koalíciót, hogy a 9-es bizottság és a király által elfogadott katonai program alapján vállalon kormányalakítást. A címer és jelvénykérdésben kijelentette a király, hogy ő a saját címerét alkalmazza minden közös intézményeknél. A katonai bíraskodásban a magyar nyelv érvényesülése elől nem zárkozik el, természetesen a fokozatos fejlesztés határai közt. A gazdasági téren kívánja a már megkötött kereskedelmi szerződések ratifikálását. Az önálló vámterületről kifejezetten említés nem tételik.

Ezen izenet közvetítésével a király Andrássyt bizta meg.

A koalíció válasza.

A koalíció vezérőlbizottságának válaszáat is nyilvánosságra hozzák.

A királyi izenetre a koalíció azzal válaszolt, hogy a király által proponált program alapján sike-

res kormányzás nem remélhető. Épen ezért nem fogadja el a katonai programot s fentartja az egész katonai programját. De tekintettel a király álláspontjára nem kívánja az azonnali végrehajtást s kormányprogramjába nem veszi fel, hanem mindent elkövet, hogy a katonai követelések érvényesüljenek később. E tekintetben a nemzetre apellál s a nemzet megnyilatkozó akarata szerint jár el. A gazdasági programját illetőleg autonóm vámtarifát, önálló magyar vámterületet kíván, ezenkívül lehetőleg sürgősen önálló magyar bankot s a vámtarifa azonnali rendezését. A nemzet akaratnyilvánítása tekintetében kívánják a választási reformot. A belügyi reformokat teljes mértékben akarja a koalíciós kormány keresztül vinni. Végül teljes erkölcsi és anyagi elégtétel szerzendő a nemzeti küzdelemből folyólag felfüggesztett tisztviselőknek s az önkormányzat minden irányban megerősítendő. Ezen program alapján hajlandó a kormányzást elvállalni, igéri a parlamentáris rend helyreállítását, az újonc megajánlást, de a jelenlegi katonai költségvetés keretében.

A király elutasító válasza.

Ezután beszámol az Andrássy második bécsi utjáról és a király válaszáról.

A király ridegen elutasítván a koalíció válaszáat, Andrássy Gyula gróf missziója befejezettnek tekinthető.

A koalíció elleni vádak.

A vezérőlbizottság reflektál ezután azokra a vádakra, a melyekkel a titokban vezetett tárgyalások alkalmából illették. A fenti adatok bizonyítják, hogy a koalizált pártok vezérei nem adtak fel a nemzeti követelésekből és jogokból semmit. A katonai követeléseket illetőleg nem mondott le a jogokról, csupán időt engedett. A gazdasági helyzet és belügyi reformokat tekintve, mindent elkövetett volna, hogy az európai viszonyok szerint azok megvalósíttassanak.

A vezérőlbizottság kiáltványa.

A vezérőlbizottság kiáltványt fog intézni a nemzethez, a melyben a fentebb elsorolt tényeket bővebben meg fogja világítani.

Erre tekintettel a vezérőlbizottság szerdán újból ülést fog tartani.

Egyébként a vezérőlbizottság a jövőre nézve azt tartja, hogy az összes pártoknak most már egy táborba kell tömörülniök.

Pártok értekezletei.

A különböző politikai pártok pénteken külön-külön fognak értekezletet tartani a válság ügyében. Szombaton pedig az összes pártok együttesen tartanak gyűlést s azon részt vesznek a szabadelvűek is.

Tisza István a helyzetről.

Tisza István gróf a Nemzeti Kaszinóban most így nyilatkozott: — Ma már csak egy párt lehet: magyar párt s mindenkinek sietnie kell annak a lobogója alá.

Bécs abszolútizmussal fenyeget.

Bécsben nagyban készülnek az abszolútizmusra. A képviselőket kétszer-háromszor összehívják, hogy a törvénynek eleget tegyenek, de voltaképen parlament nélkül kormányoznak.

A gyülekezési jogot megszorítják, ugyszintén a sajtószabadságot is. A megyék teljes letörésére mindent elkövetnek.

TÁVIRATOK.

Uj beiktatások.

Budapest, febr. 5. Ma iktatták be Abauj-Tornán Kormos Emil főszolgabíró és Garam Aladár tb. szolgabíró. Jedem Aladár és Pécsi Gáspár szolgabírákat karhatalommal eltávolították.

Felfüggesztett előljáráóság.

Budapest, febr. 4. Szatmáry Mester Károly főszolgabíró Battonya község előljáráóságát felfüggesztette. A felfüggesztett tisztviselőket oláh nemzetiségi emberekkel akarja helyettesíteni. A község lakosai között nagy megütközést keltett azon reodelkezés és ha Szatmáry folytatja önkénykedését, ugy a magyarság és nemzetiségiék között összeütközéstől lehet tartani.

Pánik a tőzsdén.

Budapest, febr. 5. A tőzsdén a tegnapi nap pánikszerű izgalmat keltett. Már a megnyitáson 1 koronával süllyedt a magyar hitel értéke és hire jár, hogy még erősebb süllyedés lesz. Az osztrák papírok nem érzik a válságot, de a magyar értékek mind csökkentek.

Nagy tűz.

Páris, február 5. A creusoli Schneider-féle gyár asztalosműhelyeiben tűz ütött ki, amely jelentékeny károkat okozott. Hír szerint a tűz hasznavehetetlenné tette a legutóbb Bulgária számára készített ágyukat.

A dán király temetése.

Budapest, febr. 5. A Presse illetékes helyről vett értesülése szerint Edvard angol király nem megy Oszkár dán király temetésére, mivel Vilmos német császár színtén jelen lesz. Egy év óta ugyanis Edvard és Vilmos viszálykodásban vannak egymással.

Megtámadt misszionárius.

Hongkong, febr. 5. (Reuter.) Egy felfegyverezett banda Fattiba (Nanton) kirabolta dr. Beattie misszionárius házáat. A lakókat megkötötték és ezer dollár értékű órákat és ezüstöt raboltak el. A támadás után segítséget kértek a kínai őrhajótól, a mely azonban megtagadta a segélynyújtást. A kantoni kerületben tartózkodó idegenek igen aggódnak, mert kevés rendőr van.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A h.-bösszörményi gyilkos felbujtója szabadlábbon. A kir. törvényszék vádtaácsa Cs. Tóth Imrét, a bösszörményi gyilkos felbujtóját aki hosszabb idő óta vizsgálati fogságban volt, ma 5000 korona

biztosíték fejében szabadlábba helyezte. A vádlott atyja deponálta az összeget az ügyészségnél. A bőszőrményi gyilkosság vádlottjai közül Z. Fekete Imrénét az örültek házába szállították, míg társnője megfigyelés alatt van. A szabadlábba helyezést a vádtanács azzal indokolta, hogy a vizsgálat még hosszú ideig elfog huzódni és miután a ~~szökéstől~~ nincs mit tartani, a szabadlábba helyezést elrendelte.

A cserei gyilkos birái előtt.

Megölte a gazdáját.

Esküdszéki tárgyalás.

Debrecen, febr. 6.

Tegnap tárgyalta a debreceni esküdt-bíróság a múlt év őszén a csereén elkövetett gyilkossági bűnügyet, a melynek Bácsi Bálint jómódú debreceni gazda esett áldozatul.

A tettesek közül csak az egyik, az áldozat kocsisa áll ma a bíróság előtt, várva megérdemelt büntetését, míg a másik, a meggyilkolt gyenge elméjű fia, Bácsi Béla ellen a vádtanács megszüntette az eljárást. Oláh Miklós törv. bíró elnöklésével tárgyalta a bíróság az ügyet, amelyben ítéletre csak ma kerül a sor. A vádhatóságot dr. Szabó Bertalan kir. alügyész képviselte, a védelmet pedig dr. Vajda József ügyvéd látta el. Esküdtékké kisorsoltattak: Ifj. Jeney József, Varjasi Sándor, Stern József, Ori János, Jónás Mór, Vágó Károly, Medgyesi Ferenc, Kohn Márton, Kerek Bálint, Mike Ferenc, Kellner Dávid, dr. Szikszai Szabó László. Pótesküdt Kiss Károly lett.

Ezek után a vádlott Madarász Sámuel kihallgatása következett. Szakadozva, szinte értelmellenül adta elő tettét, töredelmesen beismer mindent, nem mentegeti magát, csupán az agyonvertet okozza tettének elkövetéséért, aki vele folyton rosszul bánt, szialalmazta és azt akarta, hogy a behajtott tehénért járó 10 koronát megfizesse. Ez volt tettének oka.

A vádtanács után dr. Vajda József védő kérte a bíróságot a vádlott elmebeli állapotának megfigyelésére és ezáltal a tárgyalás elhalasztását. A bíróság, bár az orvosi vélemények szerint a vádlott nem teljesen normális, a védő kérelmének nem adott helyet és folytatta a tárgyalást. Nehány tanu kihallgatása következett. Jellemző, hogy a vádlott a terhelő tanuvallomásokkal szemben nem védekezett, de a kisebb dolgokat nagyon a lelkére vette, hosszasan adta elő, hogy ő nem térdelt az elhunyt mellette, csupán a fejét ütötte.

Délelőtt a bizonyítási eljárást befejezték, a kérdések megszövegezése, vád- és védésszéd pedig délután következett. Két főkérdést, a minősítést illetőleg, két mellék-kérdést pedig a beszámíthatóságra vonatkozólag adtak fel.

Ezek után dr. Szabó Bertalan kir. alügyész állott fel szólásra. Hosszu beszédben ismertette a tényállást, jellemzi a vádlott ravaszságát, a melylyel magáról a gyanút elhárítani akarta. Súlyosbító körülménynek tudja be a vádlottnak kegyetlenségét, a melylyel tettét végrehajtotta és beszámíthatóságának bizonyítására felemlíti a vádlott azon ténykedését, hogy az agyonvert Bácsi Bálintot a tett elkövetése után felakasztotta. Végül kéri az esküdteteket, hogy mondják ki verdiktjukban a szándékos emberölést.

A vádbeszéd elhangzása után dr. Vajda József terjesztette elő a védelmet. Igyekezett az esküdteteket meggyőzni, a vádlott beszámíthatatlanságával, amelyben tettét elkövette. Jellemzi a vádlott életét, amelyet folyton a lovak mellett töltött el és most sincs tisztában azzal, hogy mit tett. Felsorolja az orvosi véleményeket és ezekre való tekintettel kéri az esküdteteket, hogy mentse fel a vádlottat, mivel tettét beszámíthatatlan állapotban követte el. Ha

pedig az esküdték ezt el nem fogadnák, úgy kéri, hogy mondják ki a vádlottat halált okozó súlyos testisértés bűntettében bűnösnek.

A idő előrehaladottságára való tekintettel az elnök az ülést berekeszti, folytatásgal tárgyalását délelőtt 9 órára tűzte ki.

HIREK.

A hibás végrendelet. Potsdamban nemrég meghalt egy vén kisasszony, a ki több százezer márkára rugó vagyonát a városra hagyta. Nagy volt az öröm a magistratusban a hagyaték miatt. Mennyi rendezetlen ügy végét jelenti a tekintélyes summa! De nagy volt a megrökönyödés, mikor megjelent a rokonok ügyvédje és megtámadta a végrendeletet azon a címen, hogy hiányosan van kiállítva és csak az van odabiggyesztve, a végére: Irtam 1904. január havában. — Semmi más dátum. Ez pedig a német örökösödési törvénynek fogva ok a végrendelet érvénytelenítésére. Így esett el a kis német város egy gazdag örökségtől.

Méregkeverő uriaszony. Bordeauxban letartóztattak egy uriaszonyt, a kit azzal gyanúsítottak, hogy gazdag kereskedő férjét megmérgezte. — A mérgezés ezelőtt már egy fél esztendővel történt, a férj azonban, a ki akkor szerencsésen megmenekült, azóta nagybeteget. A bíróság akkor a férj kérésére mellőzte a további nyomozást, mert nem igazolódott be világosan a mérgezési kísérlet. Most azonban a felsőbb bíróságok végzése alapján letartóztatták az asszonyt.

Ingatlanok forgalma.

Fábián Antal és neje Reviczky Sarolta veszik a debreceni 119. sz. tjkvben foglalt Maloköz 3. sz. házat Pongor Juliánna Dinnyes Gyulánától 6800 kor.

Bakóczy András és neje Uszó Zsuzsánna veszik a debreceni 2199. sz. tjkvben foglalt Csokonai-utca 37. sz. házat a debreceni első takarékpénztártól 8000 koronáért.

Nagy András és neje Kéki Erzsébet veszik a debreceni 3418. sz. tjkvben foglalt 533 négyszögöl csapókerti szőlőt özv. Nagy Ferencné és társaitól 2200 koronáért.

Dr. Strelinger Győző és neje Guttman Vilma veszik a debreceni 2407. sz. tjkvben foglalt József kir. herceg-utca 12. sz. házat Lux Imre és társaitól 17000 kor.

Löki Sándor és neje Szabó Zsuzsánna veszik a debreceni 5029. sz. tjkvben foglalt 1 hold 1442 négyszögöl tégláskerti szőlőt Alföldi Gáborné Balog Máriától 6800 kor.

Gabonatözsde.

Köttetett:

Apr. buza 1906.	16.82	(100 kgr.-ként)
Okt. buza 1906.	16.74	"
Apr. rozs 1906.	13.76	"
Apr. zab 1906.	14.80	"
Máj. tengeri 1906.	13.80	"

Értéktözsde.

Köttetett:

Magyar hitelrészvény	792.50
Osztrák hitelrészvény	673.50

Olga.

— Regény. —

Irta: **Than Gyula.**

(Folytatás.)

A viszontlátás édes percei után kíváncsi érdeklődéssel tette fel Tarlai a kérdést:

— De hát miért nem jöttetek Jenőék, hiszen tudjátok, hogy ott vagyunk?

— Mert meglepetést akartunk szerezni, vágott a Béla nyilatkozata elé a szép asszony.

— Azt ott is megszerezték volna.

— Oh, korántsem úgy, mint itt.

— Igen, — folytatta Béla, — Jenőnek nem volt szabad tudomással birni sem arról, hogy itt vagyunk, sem arról, hogy ti veletek találkoztunk kedves apám.

— Nem? ... És miért nem?

— Itt jön az én szerepem, — adta meg a felvilágosítást a szép asszony. —

Onok mindannyian mindent, még most megtudnak. Csak egy kis türelmet kérek. Sziveskedjenek átjárni a másik szobába s azt kérem újból, hogy csendben legyenek.

— Meddig? — kérdezte Béla.

— Mindaddig, amíg az a nevezetes irás a kezemben lesz. Akkor aztán kedvük szerint cselekedhetnek. A diadal meglesz.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.*)

**Hubert
Pezsgő**

ALAPÍTATOTT 1825.

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás.

Raktáron lévő összes üveg és porcellán áruk míg a készlet tart minden elfogadható áron kiadásra kerül. Mennyasszonyi és alkalmi ajándék dísz tárgyak, porcellán ét és kávé készletek, színes üveg, viz, sör, bor és pálinkás szervizek stb.

Üvegezési és képeretkezési vállalatomat továbbra is fentartom.

Tisztelettel:

1917

Blattner Gyula
Piac-utca 42. Lamprecht-palota.

Még csak rövid ideig.

Még csak rövid ideig.

Apró hirdetések.

FENYÓMADÁR kapható Tóth Károlyné vadkereskedésében, Simonffy-tér, vassátor, 22.

KIADO egy tágas bolthelyiség pincével, avagy külön-külön. Csapó-u. 17. 4749

EGY jóra való tisztességes leány kerestetik uri házhoz szobaleánynak, ki a kiadógazdasszonyi teendőket is végezné. Jó bánásmódban részesül; egy évre felvétetik azonnal, teljes ellátás mellett fizetése 240 korona. Cim e lap kiadóhivatalában.

ÉRTESETÉS. Értesítjük a t. érdeklődő közönséget, hogy a f. hó 9-re hirdetett árverés közbejött akadály miatt f. hó 16-án fog megtartatni. Debreceni kézizálog kölcson-intézet r.-t. Arany János-u. 2116

1600 négyszögöl szántóföld a Tócs-kertben kiadó. Bővebbet Batthyány-u. 14. 4816

EGY 7 szobából álló uri lakosztály, nagy, üveges verandával és minden hozzá tartozókkal, esetleg külön is kiadó. Cim a kiadóban. 4815

Balmaz-Ujvároson Györffy Jánosnál kitünő minőségű érmelléki ó-bor van eladó, kisebb vagy nagyobb mennyiségben. 4818

EGY utcai uri lakás május 1-ére kiadó. Zápolya-u. 13. 4791

NAPONTA friss vágású libahus kapható. Kilója 65 kr., egész liba 85 kr. Berger Márton, tejjiac. 4820

HATVAN-utca 28. sz. újonnan épült házban 4 szobás uri lakás, május 1-re kiadó. Jókai-utca 12. sz. a. értekezhetni. 4823

FÜSZERKERESKEDŐ segéd, 23 éves, keresztény, ügyes angró és detaillista, február 15-iki belépésre ajánlkozik. Cim a kiadóban. 4822

6 felső iskolát és könyvviteltant végzett fiatal ember havi 20 frt fizetésre ajánlkozik. 4817

GEN szépen rendezett, utcai, nagy lakás, Arany János-utca 57. sz. a., Május hó 1-re kiadó. 4821

KERESKEDELMIT végzett leány irodai munkákra és kiszolgáló nőnek Kontsek Géza fűszerüzletében felvétetik. 4819

JOKARBAN levő diszmagyar öltözet eladó. Tudakozódní Teleki-u. 78. alatt. 4753

A HOMOKKERTBEN három házhely 300 négyszög ölenként jutányos árban eladó. Értekezhetni Késes-u. 43. 4746

ONDÓDON 4926 négyszögöl ház utáni föld eladó. Értekezhetni Szent-Anna-u. 5. I. em. 4742

**Polgári Takarékos és Segély Szövetkezet
Piacz-utca 83. sz. a.**

Olcso kölcsönöket ad négy vagy nyolc évre utólagos kamatelszámolással is, személyi kezesség, betáblázás és értékpapir fedezett mellett. 1 betét 20 fillér. Új tagok f. évi március hó 1-ig mulasztási illeték fizetése nélkül vétetnek fel. 2045

Gyümölcsöt

másfelől hozatni nem érdemes, mert külső ményekre postaportót is kell fizetni. En ajánlok helyben házhoz szállítva válogatott csemegealmát, erdélyi batul, pányik, nemes sóvári vegyesen, 5 kilós kosárral 4 koronáért. Esperes pergament vajkörtét 6 koronáért, csemegecsóliót 7 koronáért, valamennyit Debrecenben bérmentve adom kézhez. VÁRAY JÓZSEF keresk. városi bérház. 2065

**A legjobb minőségű
konyhakerti, melegágyi és virág-**

m a g v a k

KONTSEK GÉZA

nagykereskedésében kaphatók 19 7
Debrecen Kossuth-utca.

Nagy képes magárjegyzék megjelent.

Eladó házak.

Tizenháromváros-utóában, nagy udjarral, ház-bérvédelme évenként 400 frt. Ára 4500 frt. Teher van rajta 1400 forint. — Patay telepen egy igen szép kis ház, nemes gyümölcsfák és csemegecsólióval berakva, külön virágos kert, külön baromfi udvar. Jó vízi kut. Ára 2500 frt. Teher van rajta 1400 frt. — R. Kovszky-utóában két ház egymás mellett — a kettő együtt 2700 frt. Terhelt 900 frt. Bővebb felvilágosítás nyerhető a Nagy Lajos adásvételi irodájában Csapó-utca 13. sz. 2106

1906 Farsangi idényre

ajánljuk a legdivatosabb bál kelmeinket, 120 cm. fehér és színes francia batisztokat. Selymek: Christalin, Rádium, Pougnette, Taff-Messaline, Lionnaise divatos bál színekben.

Egyes, beosztott, félig kész, himzett batiszt és csipkével díszített selyem ruhák 20 koronától feljebb.

Selyem és csipke sálók, legyezők, bál keztlyik, fehér és színes áttört harisnyák nagy választékban, olcsó szabott árakhoz. 1971

Szabó Lajos Fiai

vászon, divat és szőnyegáruháza
Debrecen, Rózsater.

Farsangra!

A legújabb mesalin és pongeselymek, Bál kelmek, creppek, Cristalin és Batisztok minden színben. — Újdonság. Egyes himzett ruhák, különböző ruhadíszek, szalagok, legyezők, bál keztlyik, harisnyák. — Urak részére a legfinomabb galérok minden fazonban, ingek nyakkendők. 2038

a legelőnyösebben beszerezhetők.

Kontsek Kornél,

női és férfi divat áruházában
Debrecen Kossuth-utca 1. szám.

Farsangi és alkalmi Ruhák

a legújabb fazon szerint, a legszebb kivitelben, jutányosan megrendelhető:

Bosznay J. és Társa

divat- és szőnyegáruházában
Debrecen, Kossuth-utca 5. szám.

A palotástánc diszmagyar ruhájához szükséges 2039 selyem- és bársony-brokátok, arany és ezüst zsinórok stb. nagy választékban kaphatók.

Alkalmi ajándékok

1980 bámulatos olcsón

csak is Pintér Gusztáv

Órák és ékszerésznél szereshetők be. Hol órák és ékszerek olcsóbban kaphatók és javíttatnak jólállás mellett, miut bárhol.

Főpiac. 26. Főtrafik mellett.

**ELSŐ ALFÖLDI COGNAC-GYÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG és SZESZ
FINOMÍTÓGYÁR KECSKEMÉTEN**

Ajánlja:

***Gyógy-cognac
*Alföldi-cognac

**Alföldi-cognac
***Alföldi-cognac

Jég-likőr

48-as likőr

Cace-Walke likőr,
Legfinomabb jég-likőr,
Cholera elleni likőr

Port-Arthur keserű és
Baraok-különleges-ség

Mindenütt kaphatók. 2046

F A R S A N G R A.

Legtartósabb, legelegánsabb, legcsinosabb és legolcsóbb kivágot, három gombos és különféle átkapcsoló

női czipők

legnagyobb választékban csakis a

Központi Czipő és Kalap Áruházban Dréhor sorosarnok mellett kaphatók. Férfi kalapok frt 1'20-tól feljebb. Telefon 436

Ajánlat.

SAJÁT termelésű kerti bor literenként 28 kapható Darabos-u. 41. sz. 4799

GARÇON lakás modern 2 szoba, elő és fürdőszobával májusra kiadó. Degenfeld-tér-tér 10. szám. 4796

HOLGYEK tanácsot és segílyt nyernek, szülés esetén felvétetnek, a legnagyobb titoktartás mellett, egy intelligens gyakorlott szülésznőnél. Kényelmes lakás. — Orvosi felügyelet. Cim a kiadóban. 4787

NÉMETET szóban és írásban teljesen bíró, varrásban is jártas fiatal urilány német kisasszoyznak ajánkozik gyermekek mellé. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4786

KÖZÉPISKOLAI kisebb tanuló tanítását elvállalja I. éves joghallgató. Cim a kiadóban. 4779

KIADO utcai lakás május elsőre Timar-utca 44. sz. 4778

VILÁGHIRŰ Martell cognac J. & Martell & Co. Debrecen és vidéke részére főraktár Váray József kereskedésében. 4656

4 SZOBÁS modern lakás kiadó május 1-re. Értekezhetni Jókai-u. 22. 4755

FEHÉRNEM, varrónő, ruha varráshoz is ért, ajánkozik házakhoz, esetleg betűhimzésre gomblyukvarrást elvállal. Boldogfalva-utca 22. sz.

Villamoscsengők, telefonok villámhárítók berendezések minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjutányosabban és jótállás mellett eszközli **Földvári L.** debreceni első Elektrotechnikai vállalata Kossuth-utca 1. szám, (az udvarban.) Villamos felszerelések, zseb-lámpák-kerékpár és alkatrészek raktára. Képes ár-egyzék ingyen. Telefon szám 168. 2080

A KONYÁN 200 darab sertésnek megfelelő hizlalo kiadó és 30 özekér érett marha trágya. Értekezhetni Löki Sándor vármegyei hajduval. 4812

JÁMBOR ZSIGMOND kárpitos szalngarnitúrákat, diványokat, madrácoakat, új megrendeléseket, javításokat jutányosan elkészíteni vállal. Csapó-u. 23. 4768

VILLANYCSENGŐT kitűnő új módszer szerint készít és javít Krausz Kálmán bádigos Hatvan-utca 2. sz. 4746

EGY fűszerüzlet jó forgalmu helyen, Meszena-utca 26. sz. alatt május 1-re kiadó.

PRÉSELT széna I. rendű, kapható métermázsánként 3 frt. 20 kr. a zsibvásártér mellett Boeszkai-tér 10. szám, Kossuth-utcai temetőnél. 4809

Kereslet.

NAGYOBB fizetésű kézi lányok felvétetnek azonnal Jungreis Mari női divattermőben. 4807

SZAKSZERŰEN képzett varrolányok — állandó alkalmazásra — és tanulóányok felvétetnek Györffy Károly francia és angol női divattermébe. 4683

JOBb családból fin tanulónak felvétetik sütőde, Horgonyi Batthyány-u. 15. 4752

EGY fiatal fűszerkereskedő segéd főlvétetik Tóth József Széchenyi-utca. 4810

Fényes kiállítás.

Az ujonnan berendezett **első emeleti tükör salonokban a magyar és külföldi gyárak** legszebb kivitelű tárgyaiból — **üveg, porcellán, majolika, chinaezüst** stb. stb. **fényes kiállítást** rendeztem be.

Alkalmi ajándékok

Menyasszonyi kelengyék a legegyszerűbbtől a legizlésesebbig.

A közönség b. támogatását mély tisztelettel kéri:

Lám Sándor
Debrecen, Piac- és Hatvan-u. sarkán.

Tüntetek áraimmal!

Christalin 120 cm. széles, csak	—	—	—	75 kr.
Christalin 120 cm. széles nagyon finom	—	—	—	175 kr.
Rádinm 120 cm. széles, legfinomabb	—	—	—	250 kr.
Selyem batiszt 120 cm. széles, legfinomabb	—	—	—	50, 55, 60 kr.
Selyem batiszt 80 cm. széles, legfinomabb	—	—	—	38, 45, 50 kr.

Ujdonságok folyton érkeznek.

2108

Nagy képek még mindig készülnek.

VIGYÁZZ
kékrefestett
kirakat

LÓWY F.

VIGYÁZZ
kékrefestett
kirakat

Piac-utca 19.